

$\frac{2}{3}$ af sin hidtil havde Gage i Pension, saa kan jeg paa ingen Maade erkjende dette. Det hedder vel, at begge Dele beroende paa Kongens Naade, men dette er kun en Form, forsaavidt det under den forrige Forsatning var en Terminologie, at Alt, hvad der afgjordes af Kongen, udtryktes som hidvørende af Naade. Men det var dog bestemt antaget som en Rettsregel med Hensyn til de Embedsmænd, som uden egen Skyld gif af, og som lønnedes af Statskassen, at de fik $\frac{2}{3}$ af deres Gage i Pension. Jeg veed ikke, at der den Tid, jeg havde med Forretningerne at gjøre, nogenstinde blev afvejet derfra, og at det heller ikke blev betragtet som særlig Gunst, man viste slige Embedsmænd, og som man ikke kunde nægte nogen Embedsmænd, som kunde godtgjøre, at han paa Grund af høi Alder og Svagelighed ikke længere kunde forestaae sit Embede, eller som Regjeringen iøvrigt søgte at bortfjerne, uden at han havde begaaet saadanne Handlinger, at han kunde blive dømt; i sidste Tilfælde har det i senere Tid endog været almindeligt, at han fik mere end $\frac{2}{3}$. At det var en constant og vitterlig Regel, at den uden Skyld affædige Embedsmænd skulde have $\frac{2}{3}$ af sin faste Gage, kan ogsaa bevises deraf, at den norske Grundlov, som med Hensyn til saadanne Forhold har bygget paa den hidtil gjældende Tilstand, har fastsat, at, naar Kongen affædiger nogen af de Embedsmænd, som han efter Grundloven kan affædige, skal Embedsmændene have $\frac{2}{3}$ i Pension, indtil Stortinget kan samles og tage en Beslutning. Den interimistiske Pension, Kongen giver, er altid $\frac{2}{3}$; men han kan paa Grund af det Princip, at Pensions-Tildeelsen horer til Bevillingsretten, ikke gjøre dette peremptorisk, men dette gjælder blot, til Stortinget samles. Jeg kjender imidlertid ikke eet eneste Tilfælde, hvor Stortinget har nægtet den Embedsmænd, der blev affædiget, $\frac{2}{3}$ i Pension. Det er virkelig et Princip, som vitterligt har været fulgt af vor Regjering, og jeg troer ikke, der har været mindste Tale om, at Embedsmændene erhverve nogen større Sikkerhed for Pension ved denne Pensionslov, der udkommer nu, end den, de havde forhen; det er kun en anden Form. Der sagdes for: „kongelig Naade“; nu findes det grundet ved Lov.

Dette kan have sine Fortrin; men med Hensyn til Embedsmændenes Bevidsthed om, hvorledes det vil gaae dem, gjør det ingen Forandring. Der blev af et æret Medlem af Udvalget anført, hvorledes at disse $\frac{2}{3}$ ingenlunde have været en Regel med Hensyn til alle Embedsmænd. Deri har han fuldkommen Ret; det har her aldrig været Regel uden med Hensyn til dem, der bleve lønede af Kongens Kasse. Med Hensyn til Embedsmænd, som fik deres Embedsindtægter fra andre Kilder, har der været andre Regler, nemlig den altsamlede Regel, der har faaet Modificationer og Forandringer i Tiden, at, hvor Staten ikke lønede, gav den ikke Pension; af de samme Kilder, hvorfra Lønningen skulde komme, skulde Pensionen komme. Dette Princip er for Størstedelen vedligeholdt med Hensyn til den geistlige Stand. Præsterne selv og Præstenker have ordentligviis ikke faaet deres Pension af Statskassen, men vel i forrige Tider et Tilskud, i ældre Tider Intet, i senere Tid noget Ubetydeligt. Det var et Princip, at den geistlige Stands Lønning og Pensionering skulde hvile paa de Fonds, der eengang vare dertil henlagte, og selv i Almindelighed, naar sportulerede Embedsmænd afgik, var det længe et Princip, at Pensionerne bleve udredte af Embederne, og Kongens Kasse blev ikke bebyrdet med Pension, uden i alt Fald med Tilskud. Jeg erindrer mange saadanne Tilfælde, saaledes for Exempel erindrer jeg, at sidst i forrige Saeculum notarius publicus i Kjøbenhavn afgik, og hans Eftermand maatte give ham to Trediedele i Pension, og saaledes hvilede der sædvanlig paa disse Embedsmænd, der lønnedes med Sportler, ofte Pensioner, der vare høist bebyrdende for Embederne og dog gave vedkommende pensionerede Embedsmænd kun ringe Pension. Det er dette Princip, som efterhaanden er blevet noget forandret, saaledes at disse afgangede Embedsmænd have faaet endeel Pension af Kongens Kasse. Dette har udviklet sig mere og mere til deres Fordeel, og den Ulighed, det ærede Medlem har udtalt, bestaaer i denne Udvikling til mere og mere fordeelagtig Behandling af disse Embedsmænd, som ere lønede med Sportler. Jeg anfører dette, aldeles ikke fordi jeg vil modsætte mig, at der gjøres end-